

Aktuālais pasaules ekonomikā

2025. gada 9. – 13. jūnijs

Simona Striževska

Ekonomiste

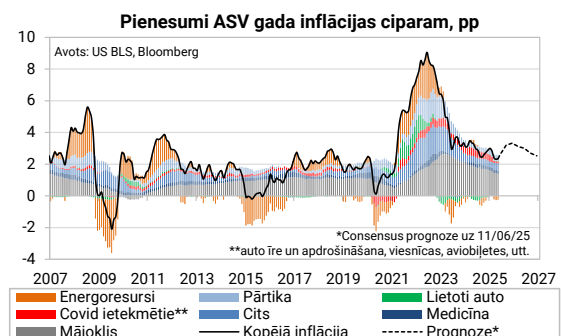
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **ASV gada inflācija pēdējo trīs mēnešu laikā palikusi samērā stabila, un maijā pakāpās atpakaļ uz 2.4% no 2.3% aprīlī.** Mēneša griezumā patēriņa cenas pieauga par 0.1%, lēnāk, nekā gaidīts, pateicoties degvielas cenu samazinājumam un lēnākam pamatinflācijas pieaugumam (arī 0.1%). Gada griezumā pamatinflācija palika nemainīga 2.8% apgabalā trešo mēnesi pēc kārtas. Pagaidām tarifu augšupvērstā ietekme ASV inflācijas ciparos nebija manāma. Tieši otrādi pret tarifiem jūtīgas patēriņa kategorijas – automašīnas un apģērbs – maijā uzrādīja cenu samazinājumu mēneša izteiksmē. Tajā pašā laikā uzņēmēju ziņojumi par tarifu ietekmi uz cenām un izmaksām, kā arī spēcīgs patērētāju inflācijas gaidu kāpums liecina, ka inflācijas paātrinājums varētu sekot gada otrajā pusē. Uzņēmēju cenu un izmaksu novērtējums ASV apstrādes rūpniecības sektorā maijā nostabilizējās tuvu augstākajiem līmeņiem pēdējo trīs gadu laikā, savukārt pakalpojumu sektorā bažas par tarifu ietekmi uz izmaksām turpināja augt, sasniedzot augstāko līmeni kopš 2022. gada rudens. Vēsturiski augstos līmeņos nostabilizējās arī patērētāju inflācijas gaidas.
- **Pēc spēcīga pieauguma martā ražošanas apjomi 2. ceturksņa sākumā sarukuši vairākās eirozonas valstīs.** Vācijas apstrādes rūpniecības izlaide aprīlī samazinājās par 1.8% mēneša griezumā pēc nepilnu 3% pieauguma martā, kad uzņēmēji aktīvi veica priekšpasūtījumus pirms aprīļa ASV importa tarifu stāšanās spēkā. Gada griezumā Vācijas ražošanas apjoms aprīlī bija par 2.5% zemāks nekā pirms gada. Arī Francijas un Spānijas ražošanas apjomi aprīlī saruka par nepilnu 1% mēneša griezumā pēc straujākiem pieaugumiem februārī un martā, tikmēr Itālijas rūpniecības sektors uzrādīja spēcīgu pieaugumu. Kaut arī noskaņojums eirozonas ražošanas sektorā turpināja mēreni uzlaboties arī maijā, apjomīgas ražošanas produkcijas priekšpiegādes uz ASV iepriekšējos mēnešos un nenoteiktība pasaules ekonomikā varētu negatīvi ietekmēt eirozonas ražošanas sektoru tuvāko mēnešu laikā. Šā gada pirmajos trīs mēnešos eirozonas valstu eksports uz ASV bija par 36% lielāks nekā šajā periodā pirms gada.
- **Maijā Ķīnas eksporta dinamika turpinājusi vājināties, importa tarifiem negatīvi ietekmējot preču plūsmu uz ASV.** Eksporta pieauguma tempi maijā sabremzējās līdz 4.8% gada griezumā, un eksports uz ASV bija par gandrīz trešdaļu mazāks nekā pirms gada (-34.4% maijā). Šā gada pirmajos 5 mēnešos eksports uz ASV samazinājās par 10% salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pērn. Tajā pašā laikā eksports uz Eiropu un Āzijas valstīm maijā paātrinājās, daļēji atsverot tarifu negatīvo efektu. Eksports uz Eiropu maijā auga par 12.1% gada griezumā, uzrādot straujāko pieaugumu kopš 2024. gada oktobra, savukārt uz ASEAN valstīm tas palielinājās par vairāk kā 15%. Salīdzinoši vājš iekšzemes pieprasījums turpināja ierobežot Ķīnas importu, kas maijā uzrādīja trešo samazinājumu pēc kārtas (-3.4%).

Makro pulss

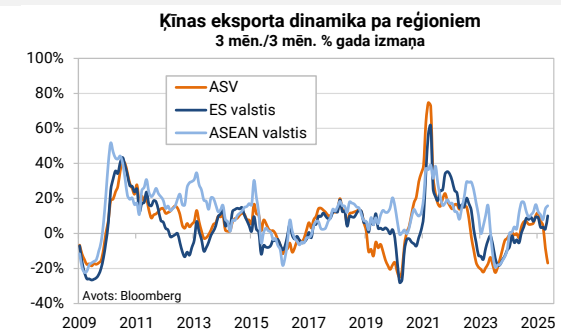
Tarifu ietekme ASV inflācijas ciparos vēl nav manāma

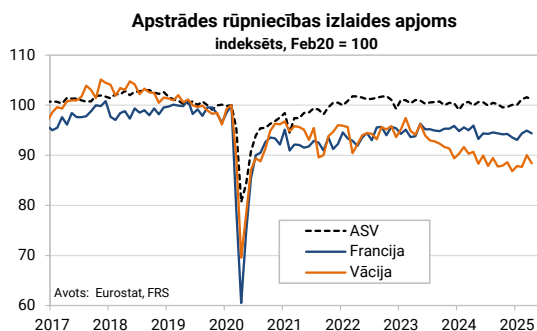
Īres maksu kāpums ASV lēni bremsējas

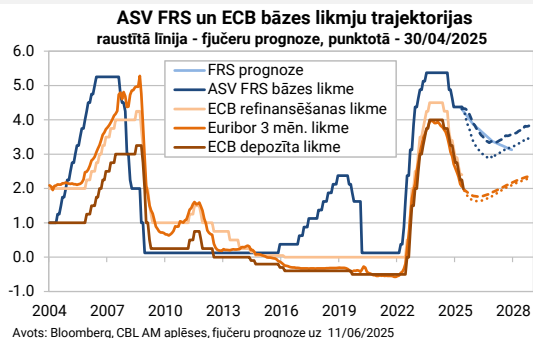
Ķīnas eksporta kritums uz ASV padziļinās

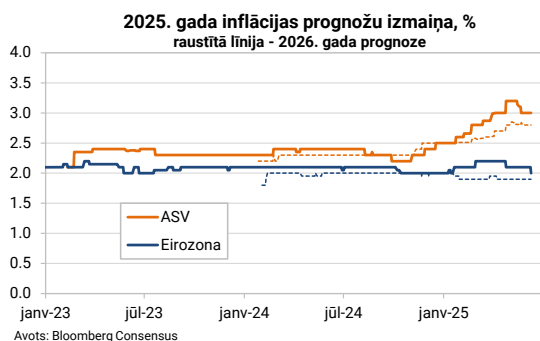
Vācijas ražošanai vājās 2. ceturkšņa starts

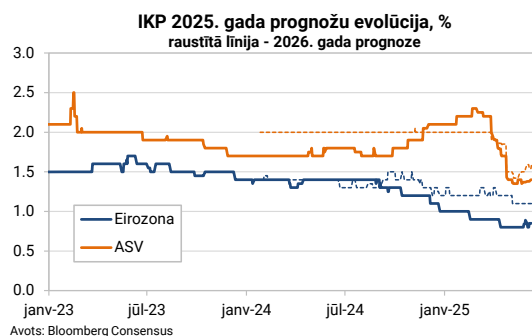
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 11.06.2025.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.